

Proposta Pedagògica

Casal
dels
Infants

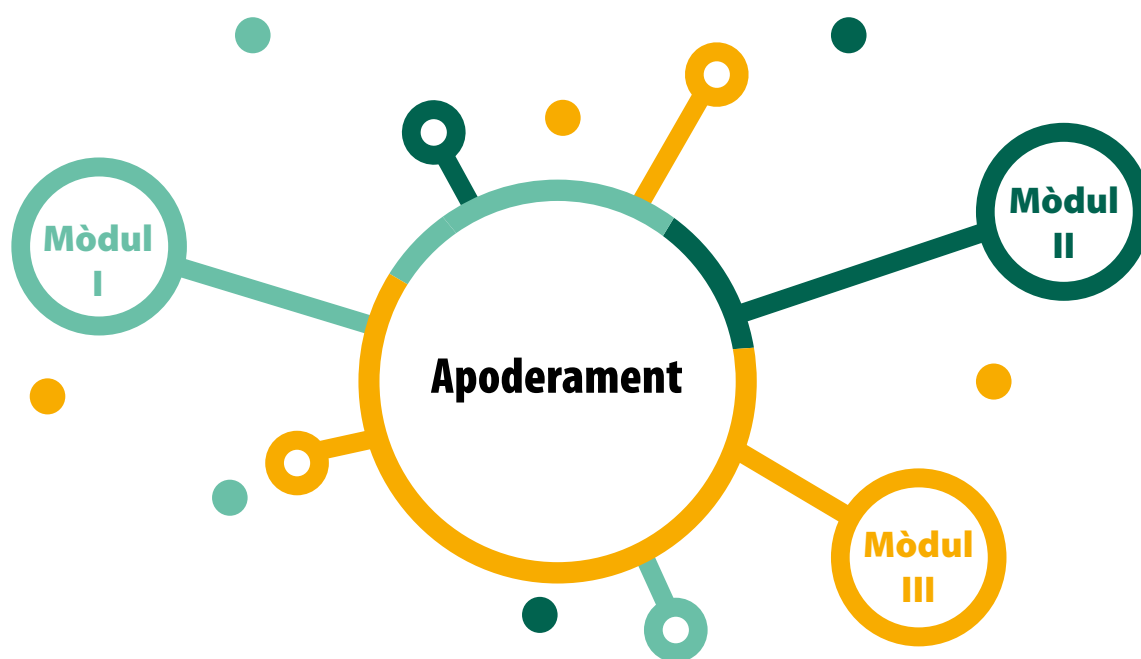

Escola Suma

El Casal dels Infants treballa amb les escoles fent aliança educativa i compartint valors amb els i les alumnes i tota la comunitat escolar. Acostem realitats i les connectem per transformar i transformar-nos. **Creiem que l'educació, des de la reflexió i la participació, és fonamental per avançar cap a una societat més justa i solidària on tots els nens, nenes, adolescents i joves tinguin les oportunitats necessàries per desenvolupar-se i tirar endavant amb confiança.**

Presentem la proposta pedagògica amb l'objectiu que els i les alumnes **participin i s'impliquin en la construcció d'una societat més justa i cohesionada, aprenent a ser ciutadans i ciutadanes arrelats al seu territori, compromesos/eses i res-ponsables.**

La Proposta Pedagògica per treballar l'apoderament dels i les alumnes que viuen en els barris que concen-tren situacions de desigualtat social **s'articula en 3 mòduls:**

- Activitats enfocades a la reflexió, contextualització i observació
- Activitats d'apoderament
- Activitats de participació i implicació

MÒDUL I

**Per treballar la reflexió
dels i les alumnes**

Activitat A

La primera activitat del mòdul I proposa un treball de recerca i reflexió, amb l'orientació del professorat i a partir d'una sèrie de preguntes i eines online, al voltant de la desigualtat d'oportunitats a la nostra societat per molts infants i joves per la construcció de les seves vides. Aquest mòdul està pensat per treballar com a contextualització de les activitats dels altres mòduls i per aconseguir els objectius de reflexió i aprenentatge.

Nivell Educatiu a qui van dirigides les activitats: Alumnes de 3er i 4t d'ESO

Per treballar **dins el marc de les assignatures de Educació per la ciutadania, Cultura i valors ètics, Ciències Socials, Ètica, Religió, Noves Tecnologies de la Informació, Llengua o altres.** Es pot treballar dins una assignatura específica o com a projecte transversal.

Parlem sobre desigualtat social:

Comencem per definir què és desigualtat social:

https://ca.wikipedia.org/wiki/Desigualtat_social

Us proposem treballar el tema de les desigualtats socials amb els materials del Panel de Desigualtats Socials a Catalunya (paD) de la Fundació Jaume Bofill. Podreu trobar una relació molt interessant de guies didàctiques i materials audiovisuals per a treballar a classe.

Panel de les desigualtats

<https://www.fbofill.cat/projectes/panel-de-desigualtats-socials-catalunya-pad>

Guies didàctiques

<https://www.fbofill.cat/videos/coneix-les-guies-didactiques-treballar-laula-com-es-la-societat-catalana-avui>

Pobresa i èxit escolar

<https://www.fbofill.cat/projectes/pobresa-i-exit-escolar>

Segregació escolar

<https://www.fbofill.cat/sites/default/files/Guiasegregacioescolar.pdf>

Parlem sobre el Casal dels Infants:

Descobriu qui som i què fem a la nostra web

<http://www.casaldelsinfants.org>

Memòria 2018

<https://www.casaldelsinfants.org/sites/default/files/2019-09/web%20memo%CC%80ria%20economica%202018%20-%20215x300%20-%20cat.pdf>

Reflexionem junts a l'aula

Què determina que un nen o nena tingui més o menys dificultats a la seva vida? Creieu que l'entorn on naixem condiciona l'accés a oportunitats educatives i desenvolupament de capacitats personals?

Com a part d'una societat, com a individus, escoles, empreses, agents socials o administracions públiques, tots tenim drets i deures enfocats a la construcció d'una societat justa per tots els seus membres, independentment del seu origen social, econòmic, cultural, religiós o la seva procedència. En el vostre cas, què implica formar part del vostre barri, de la societat on viviu?

Què podem aprendre de les persones amb més dificultats a la seva vida? Reflexioneu sobre els valors de l'esforç, de la constància i de la resiliència.

Què podem aprendre de les persones que han nascut a altres llocs del món i que són també part de la nostra societat? Creieu que hi ha només una manera correcta de veure el món.

Activitat B

L'activitat consisteix en fer una visita al Casal dels Infants, amb l'objectiu que els i les alumnes descobreixin, coneguin i reflexionin sobre la realitat de desigualtat d'oportunitats que viuen molts nens, nenes i joves a la nostra societat.

Aquesta activitat proposa acostar l'alumnat a algun dels barris on actuem, com és el cas del barri del Raval a Barcelona, de La Mina a Sant Adrià dels Besòs o de Sant Roc i Llefia a Badalona, amb l'objectiu que l'alumnat descobreixi, conegui i reflexioni sobre la diversitat de realitats que conviuen a la nostra societat i de trencar els estereotips negatius que existeixen sobre aquests barris.

Prepareu la vostra **visita al barri del Raval**

Història del barri (fixeu-vos en els punts destacats de la ruta proposada)

Origen de la realitat social i economia dels seus habitants (Us proposem algunes fonts):

Història del Raval | <http://lameva.barcelona.cat/ciutatvella/ca/historia-del-barri-del-raval>

Xarxes socials al Raval | <http://www.totraval.org/ca/el-raval>

Prepareu la vostra **visita al barri de La Mina**

Història del barri (fixeu-vos en els punts destacats de la ruta proposada)

Origen de la realitat social i economia dels seus habitants (Us proposem algunes fonts):

Història de la Mina | <http://arxiuhistoric.desdelamina.net/index.html>

<https://www.barrimina.cat/cast/index.php/barrio-de-la-mina-mainmenu-28>

<https://www.barcelonaenhorasdeoficina.com/un-paseo-por-barrio-la-mina/>

Prepareu la vostra **visita als barris de Llefia i Sant Roc a Badalona**

Història del barri (fixeu-vos en els punts destacats de la ruta proposada)

Origen de la realitat social i economia dels seus habitants (Us proposem algunes fonts):

Història de Badalona | [http://www.ub.edu/geocrit/sn/sn-146\(058\).htm](http://www.ub.edu/geocrit/sn/sn-146(058).htm)

<https://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0006584.xml>

ANNEX 1:

OBSERVEU L'ENTORN

- ✓ **Les persones** (homes, dones, joves infants, persones grans):
  - Quins són els habitants dels barris on treballa el Casal?
  - Com són?
  - Com vesteixen?
  - A què es dediquen? On són? Amb qui estan? Què fan?

- ✓ **Edificis històrics, habitatges, carrers i mobiliari urbà:**
  - Tipus d'edificis històrics i la seva funció
  - Funció actual
  - Com son els seus habitatges, els portals?
  - Com son els carrers?
  - Observeu la llum natural del barri, la vegetació
  - Com són els espais públics (parcs, parcs infantils, places...)

- ✓ **Els comerços i tallers:**
  - Quins tipus de comerços i tallers predominen?
  - Quin tipus de demanda atenen?
  - Observeu la decoració, el tipus de clients, els productes
  - Hi ha la mateixa quantitat de oficines bancàries que a altres barris de Barcelona com l'Eixample, Les Corts o Sarrià?

- ✓ **Restaurants:**
  - Identifiqueu l'origen del menjar dels diversos restaurants del barri
  - Quantes nacionalitats identifiqueu?
  - Observeu els tipus de menjar, les cartes
  - Observeu la decoració, els treballadors, els clients

- ✓ **Els centres de serveis socials i culturals:**
  - Quina mena d'equipaments socials trobeu: escoles bressol, escoles, instituts, universitats, centres de serveis socials, entitats socials i culturals (centres cívics, museus, sindicats, centres socials, etc.

REFLEXIONEU

en grups al voltant de les següents preguntes i conceptes:

- Havíeu tingut l'oportunitat de venir anteriorment al barri?
- Coneixeu algú que visqui en aquest barri?
- Què té en comú amb el vostre barri?
- Què té de diferent del vostre barri?
- T'agradaria viure en aquest barri si poguessis escollir? Per què?
- Quins aspectes ressaltaries com a positius i quins com a negatius?
- Si fossis una autoritat pública (l'alcalde, el president de la Generalitat), què reforçaries? Què canviaries? En què invertiries més?

Reflexioneu al voltant dels següents conceptes

#diversitatcultural #desigualtats #diversosiguals #oportunitatspelsjoves #somnisdefutur
#causesdeladesigualtat #responsabilitatsocial #causesdelaimmigració

ANNEX 2: MAPES

VISITA AL BARRI DEL RAVAL 1h

Punt d'arribada: Plaça Catalunya (metro, bus, FFGG, Renfe).

Pujar per C. Pelai- C. Jovellanos- C. Ramelleres

*Casa de la Misericòrdia (actual Oficina d'Atenció Ciutadana). Observeu la placa al terra i els forats a la façana.
Convent del Bonsuccés*

Girar a la dreta pel C. Elisabets

Convent d'Elisabets

Construccions/Edificis nobles (els van fer construir els indians i industrials burgesos a mitjans del s.XIX)

Girar a la dreta pel C. Doctor Dou

Continuar pel C. de les Floristes de la Rambla

Continuar pel C. Junta de Comerç fins al C. Sant Pau

Seu del Casal dels Infants (Junta de Comerç,16)

Seu del Treball i Empresa del Casal dels Infants (Junta de Comerç,7)

(Xemeneia de l'antiga fàbrica Batllò hermanos, hilados y tejidos de algodón Sant Pau del Camp)

Gireu a la dreta a la Rambla del Raval

Nous equipaments pel barri

Construccions modernes

El gat de l'escultor i pintor colombià Botero

Girar a l'esquerra pel C. Sant Rafael, continuar pel C. Sant Pacià fins al C. Reina Amàlia

Seu de la Societat Coral Els Canaris (Sant Pacià,21)

Antics tallers d'oficis

Casal dels Infants-Centre Obert Infantil

Casal dels Infants-Centre Obert Adolescent

Girar a la dreta i continueu pel C. de la Cera

Al C. Sant Llätzer girar a l'esquerra fins al C. del Carme

Hospital de la Sant Creu (Actual Biblioteca Nacional de Catalunya)

Girar a l'esquerra pel C. Joaquim Costa

Rosa de Foc/CNT

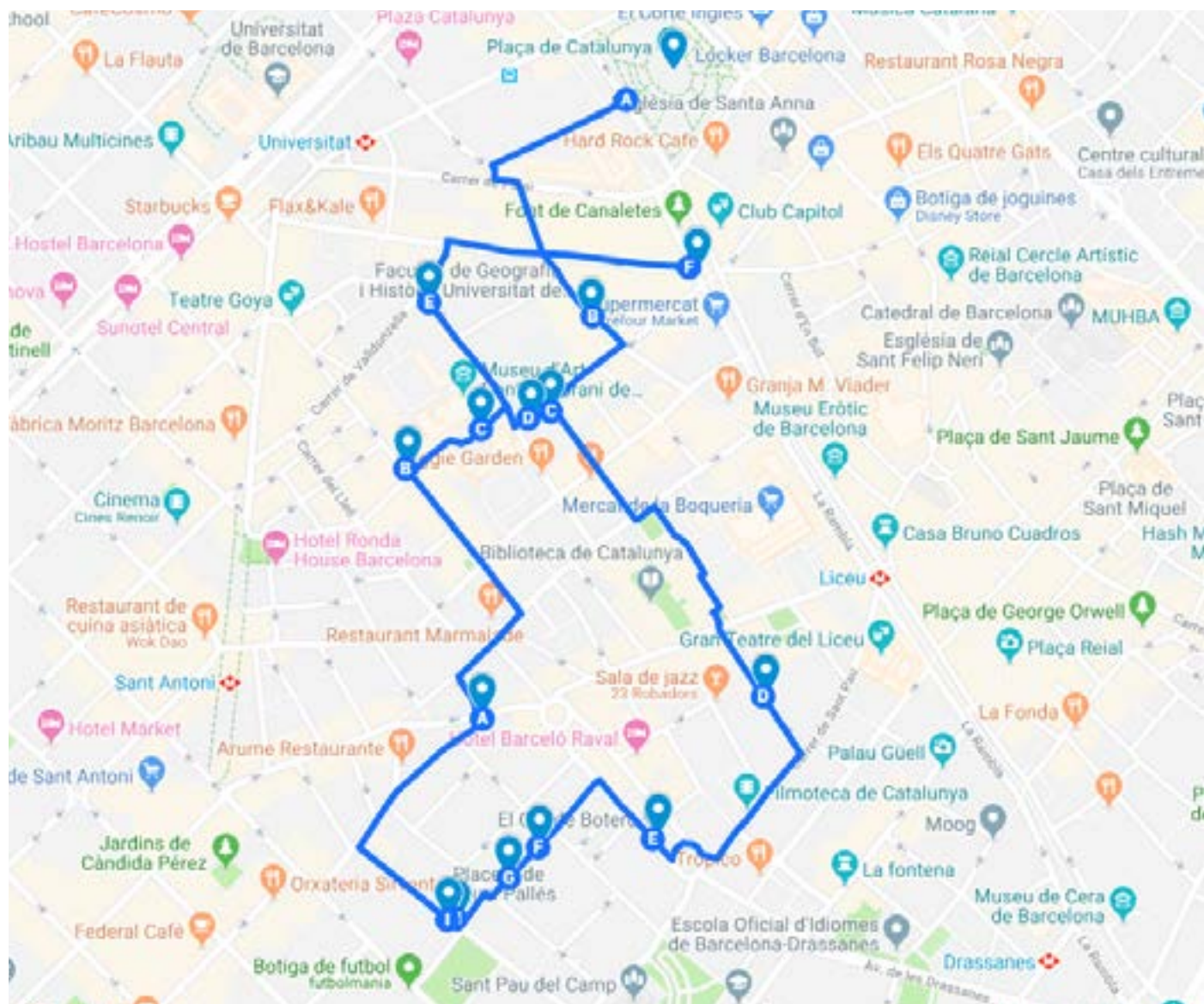
Girar a l'esquerra al C. dels Àngels fins al C. Monalegre

MACBA

Casa dels Orfes

Casa de la Caritat

Continuar fins al C. Tallers i continueu recte fins Les Rambles. Fi del Recorregut.

[Link al mapa de la Ruta del Raval **aquí**](#)

VISITA AL BARRI DE LA MINA 1h

Punt d'arribada: Metro Maresme-Fòrum

Anar per C. Llull i girar a la dreta pel C. Josep Pla

Institut Barri Besòs (Centre Obert Adolescent del Casal dels Infants)

Continuar pel C. Josep Pla i girar a la dreta pel C. Cristòbal de Moura

Veure entorn Mina pija/ Mina vella

Institut Públic Rambla Prim

Escola Pública Concepció Arenal

Continuar per C. Cristòbal de Moura, girar a l'esquerra per C. Perpinyà

Girar a l'esquerra pel C. Jaume Huguet

Escola Pública Eduard Marquina

3 centres educatius molt propers en 2 territoris i 2 administracions diferents

Continuar recte per C. Jaume Huguet i pujar per la Plaça Juliana Morell

Plaça Juliana Morell: hi ha un dels pisos del Servei de Transició a l'Autonomia per joves sense llar del Casal dels Infants

Tornar enrere per C. Jaume Huguet i girar a l'esquerra pel C. Perpinyà

Llar d'Infants Pública Cascavell: Entorn Escolar Besòs Primària del Casal dels Infants

C.Perpinyà fa de frontera entre Sant Adrià i Barcelona

Tornar enrere per C. Perpinyà i girar a l'esquerra pel C. Cristòbal de Moura

Parc del Besòs: les famílies no el poden utilitzar perquè hi ha persones drogodependents

Continuar per C. Cristòbal de Moura , girar a la dreta per C. Venus i girar a l'esquerra pel C. Ponent

Biblioteca Font de La Mina

Edifici Venus (supermercat de l'heroïna).

Tornar enrere per C. Ponent i girar a l'esquerra pel C. Mar

ConSORCI del Barri de la Mina (Serveis Socials)

Plataforma d'Educació Social La Mina - Salesians Sant Jordi

CAP la Mina (Sala de venopunció)

Continuar pel C. Mar, girar a l'esquerra per Avinguda Manuel Fernández Márquez

Tots els serveis estan a la Mina pija (farmàcia, bar, caixer), el que obliga a la població a baixar-hi.

Girar per C. Mart

Radio La Mina

Girar a la dreta pel C. Ponent

Casal Cívic La Mina

Tornar enrere pel C. Ponent, girar a la dreta pel C. Mart i girar a l'esquerra pel C. Cristòbal de Moura

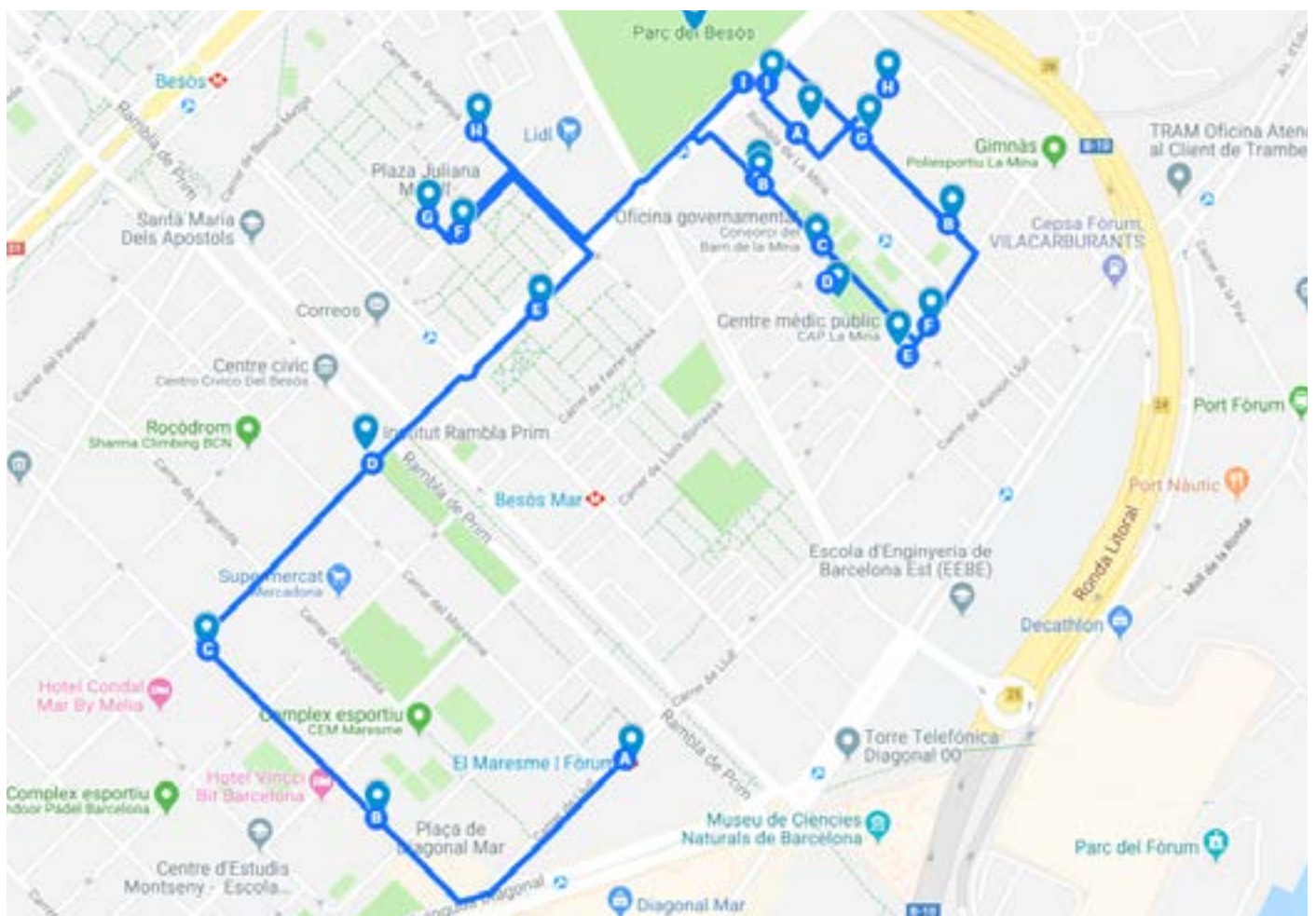
Comissaria Mossos d'esquadra

Amb la reurbanització es van carregar el poc teixit comunitari del barri, l'única plaça que hi havia la van tirar a terra per fer la comissaria dels Mossos.

Girar a l'esquerra per Rambla de la Mina fins al nº 32

Local del casal dels Infants

Fi del recorregut.

[Link al mapa de la Ruta de La Mina aquí](#)

VISITA ALS BARRIS DE LLEFIÀ I SANT ROC DE BADALONA

Punt d'arribada: Metro Llefià

Baixar pel C. Pérez Galdós fins a un pèl abans de la cantonada amb el C. Europa

La TRIBU, local de l'Entitat ISOM i l'Associació de veïns del barri

Continuar pel c/ Pérez Galdós fins al final i arribar a la pl. Trafalgar i a la Torre Mena

Part més representativa del barri

Travessar la plaça i baixar l'escala. Continuar baixant pel C. Carretera de Mena fins arribar al Parc de les Piràmides.

Espai de trobada de molts infants del barri.

Continuar el carrer fins a la Av. Alfons XIII direcció Badalona

Passar per la vora de la seu de La Creu Roja de Badalona.

Encreuament entre quatre barris Sant Roc/La Salut/Llefià/Congrés.

Passar per sota del pont i baixar l'Av. Congrés Eucarístic

Casa de nines a l'esquerra: Serveis Socials.

Continuar el carrer direcció mar

A mà dreta arribem al mercat municipal, però només és això, sinó també és la Biblioteca del barri i a la part de dalt del mercat està situat les oficines del Consorci de St. Roc on tenen les oficines els projectes de casal ubicats al barri.

Continuar la mateixa Av. Congrés Eucarístic

A mà esquerra ens trobem l'escola Baldomer Solà, en aquest centre es desenvolupa el projecte Centre Obert del casal al barri de 3-12 anys

Cantonada amb l'escola hi ha l'Av. Marques de Montroig, seguir-la fins a l'Av. Maresme.

Davant nostre hi ha la PL. Roja, espai obert més important del barri.

Davant de la pl. Roja, trobem el casal cívic de la Generalitat conegut popularment per la Rampa, es realitzen diferents activitats socioeducatives del barri.

Continuar per l' Av. Maresme fins al número 192

l'IES Eugeni d'Ors: projecte d'Adolescents del Casal al barri de Sant Roc.

Davant del 'IES trobem la Fundació Ateneu un altre entitat socioeducativa del barri de Sant Roc.

Continuar per l'Av. Maresme fins a l'Av. Alfons XIII. Continuar fins a l'alçada del C. Guasch i pujar fins arribar al número 80.

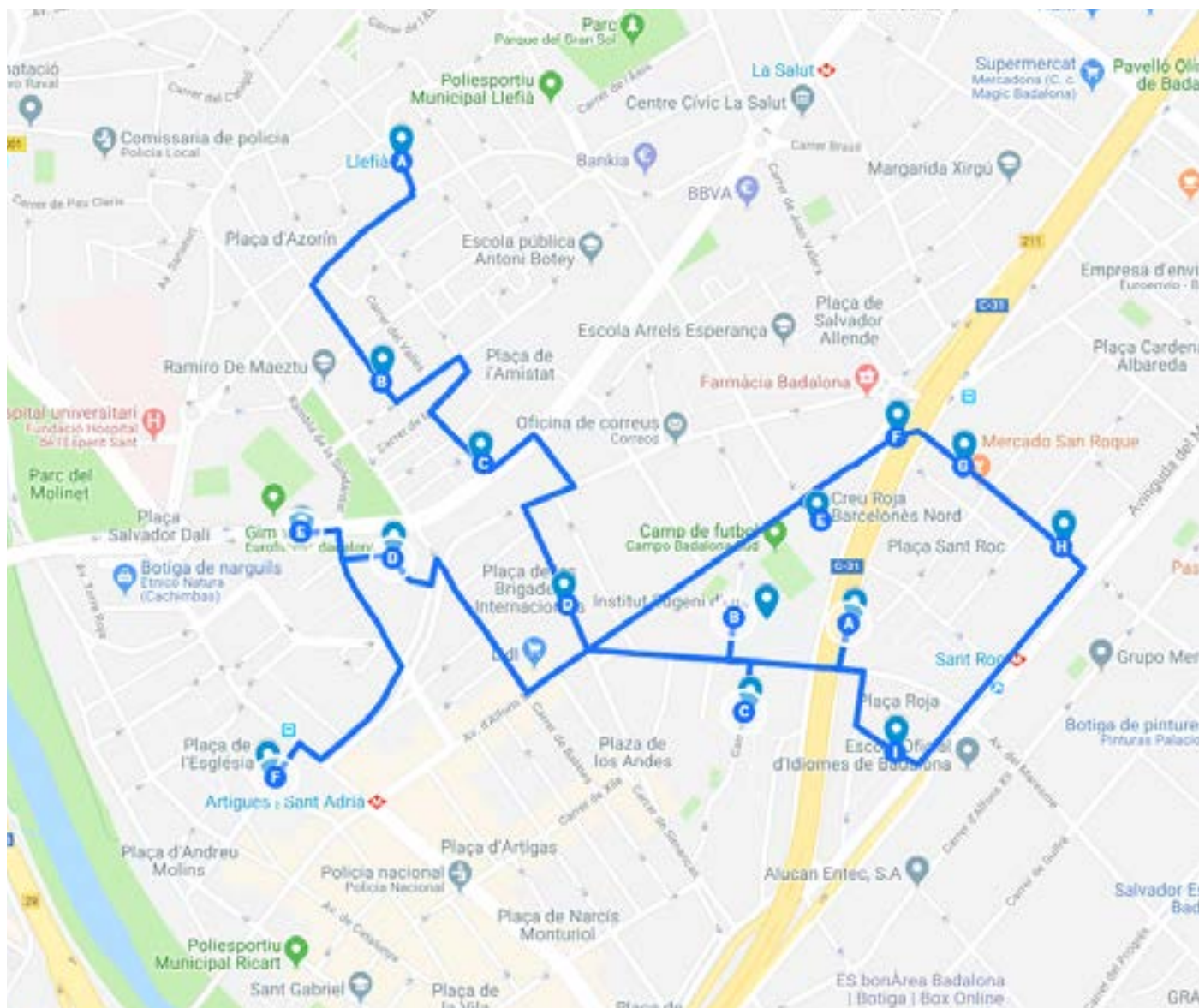
Escola Rafael Casanova: activitats del centre obert de Llefià.

Continuar pel carrer Guasch fins a l'Av. Pius XII i girar a l'esquerra fins C. Madrid n 0

Escola Rafael Alberti, centre que utilitzem per realitzar diferents activitats al llarg del curs, actualment es troba situat el projecte Entorn Escolar de Llefià d'adolescents.

Continuar fins arribar a la rotonda de l'Esperit Sant. Baixar la Carretera Santa Coloma fins la cantonada amb C. de les Monges. Girar pel C. De Les Monges fins al número 2. **Fi del recorregut.**

Seu del Casal dels Infants a Badalona, La Betsaida.

[Link al mapa de la Ruta de Badalona **aquí**](#)

MÒDUL II

**Per treballar l'apoderament
dels i les alumnes**

Des del Casal dels Infants **creiem en la igualtat d'oportunitats i la transformació social, per tant, realitzem un conjunt de xerrades i activitats de reflexió i participació per treballar els valors de la solidaritat i la responsabilitat social**, i fer conèixer la realitat de desigualtat existent a la nostra societat donant un missatge positiu i de superació per tal que els adolescents i joves es mostrin actius tant en l'agent comunitari com en el seu desenvolupament personal.

Objectius d'aprenentatge

Promoure la participació i implicació social dels joves com a agents de transmissió d'un missatge motivador i d'esperança.

Enfocar els adolescents i joves cap a reflexions positives que els reforcin l'autoestima.

Reflexionar sobre la importància de l'actitud que prenem davant la vida.

Transmetre als joves els valors de la responsabilitat social i cívica i com a ciutadans i membres actius de la seva societat, de la solidaritat, el respecte i l'empatia.

Opció 1: PODRIES SER TU

Durada: 1 Hora

Participants: de 10 a 50

Descripció: Xerrada inicial per contextualitzar el casal i reflexió conjunta i debat sobre processos migratoris, identitat, racisme i discriminació a través de la participació directe i el testimoni en primera persona d'un/a jove en situació de vulnerabilitat social participant als projectes socials del Casal dels Infants. Son testimonis de constància, lluita i superació, de com es pot tirar endavant, tot i partir d'una situació desfavorable, i aconseguir els objectius que et proposis.

Opció 2: MOTIVA'T-MOTIVA'M

Durada: 1h 30m

Participants: de 10 a 30

Descripció: Xerrada inicial per contextualitzar el Casal. S'iniciarà la dinàmica del Motiva't – Motiva'm II projectant un vídeo sobre la importància de l'actitud i a continuació es passarà a la posada en comú d'experiències pròpies o conegudes en les que l'actitud presa davant una situació ha marcat la diferència. Seguidament es passarà a la creació d'una xapa amb un missatge motivador que li volem fer arribar a algú. Reflexió posterior sobre conceptes com l'autoestima, la confiança, la implicació i la importància de l'actitud davant la vida.

Opció 3: ESCAPE BOX

Durada: 2 Hores

Participants: 20 aprox.

Descripció: Xerrada inicial per contextualitzar el Casal i dinàmica de l'escape box que consisteix en obrir una caixa que està tancada per diferents cadenats. Per poder obrir cada cadenet hauran de superar un seguit de jocs mentals i d'estratègies que estan enfocades a la temàtica de motivació i apoderament.

MÒDUL III

**Per treballar la implicació i la
participació dels i les alumnes**

Organitzeu les nostres campanyes a la vostra escola i impliqueu-hi tota la vostra comunitat escolar.

Objectius d'aprenentatge

Promoure la participació directa dels alumnes en accions que impliquin tota la seva comunitat escolar.

Donar als alumnes eines perquè ells mateixos puguin desenvolupar accions de col·laboració amb causes socials.

Facilitar la comprensió de la necessitat de la campanya a través d'elements que formen part de la seva quotidianitat.

Donar a conèixer a la comunitat escolar la realitat de pobresa i desigualtat d'oportunitats que viuen molts infants i joves als barris més vulnerables de la seva societat, i l'acció social que duem a terme des del Casal dels Infants.

Dirigida a Tota la comunitat escolar.

Metodologia

Des del Casal dels Infants us facilitarem eines per a la seva organització i difusió.

Lloc: Centre escolar

Jornada Esportiva

Obriu la vostra escola al barri organitzant-hi una jornada esportiva!

Jornada Artística

Animeu-vos a compartir amb el vostre barri una jornada artística!

Voluntariat Educatiu

Els voluntaris i voluntàries sou imprescindibles! Necessitem professors i professores que s'impliquin en la transformació social i la millora de les oportunitats per a tots els infants i joves.

JORNADA ESPORTIVA

Organitzeu una jornada esportiva amb la vostra comunitat escolar!

Una oportunitat excepcional per conèixer-vos, compartir i aprendre els uns dels altres!

Des del Casal dels Infants treballem per la cohesió als barris, per això us animem a organitzar una jornada esportiva a la vostra escola i convidar a altres instituts o entitats del vostre barri a participar-hi.

- 1** Definiu una data per l'esdeveniment
- 2** Definiu quines proves esportives voleu dur a terme
- 3** Feu una crida a tota la vostra comunitat escolar amb els vostres mitjans de comunicació (xarxes socials, pàgina web, butlletí, revista, etc.) i amb el cartell que us podreu descarregar
- 4** Organitzeu l'equip de voluntaris/es que dinamitzaran les diferents proves esportives
- 5** Contacteu amb l'institut o entitat del vostre barri que voleu convidar a l'esdeveniment
- 6** Feu moltes fotos i feu-nos-les arribar per fer difusió entre la xarxa d'Escola SUMA.
- 7** Feu difusió del resultat de l'esdeveniment i compartiu-ho a les xarxes socials
#jotbsumo #escolasuma #donalilavolta @casalinfants

JORNADA ARTÍSTICA

Organitzeu una jornada artística per la igualtat d'oportunitats amb la vostra comunitat escolar!

Des del Casal dels Infants treballem per la igualtat d'oportunitats i creiem que l'art és un mitjà d'expressió a l'abast de tots, que ens iguala i ens permet comunicar-nos sense barreres. Per això us animem a organitzar una jornada artística a la vostra escola i convidar a altres instituts o entitats del barri a participar-hi.

- 1** Definiu una data per l'esdeveniment
- 2** Definiu quines expressions artístiques voleu presentar (ball, cant, teatre...)
- 3** Feu una crida a tota la vostra comunitat escolar amb els vostres mitjans de comunicació (xarxes socials, pàgina web, butlletí, revista, etc.) i amb el cartell que us podreu descarregar
- 4** Organitzeu l'equip de voluntaris/es que dinamitzaran les diferents proves esportives
- 5** Contacteu amb l'institut o entitat del vostre barri que voleu convidar a l'esdeveniment
- 6** Feu moltes fotos i feu-nos-les arribar per fer difusió entre la xarxa d'Escola SUMA.
- 7** Feu difusió del resultat de l'esdeveniment i compartiu-ho a les xarxes socials
#jotbsumo #escolasuma #donalilavolta @casalinfants

VOLUNTARIAT EDUCATIU

Promovem el voluntariat entre el professorat perquè formin part dels equips educatius que porten a terme les nostres activitats educatives, al llarg de tot el curs escolar. Una oportunitat de contribuir a l'èxit escolar dels infants i joves que més ho necessiten a la nostra societat.

Tasques Suport a l'equip d'educadors/es que desenvolupen les activitats dirigides a infants entre 0-3, 3-16 i 16-21 anys al llarg de tot el curs escolar, tant de reforç escolar com de les seves capacitats i competències i orientació vocacional i laboral, en el cas dels joves.

Compromís mínim Una hora setmanal, durant tres mesos.

Llocs Espais del Casal dels Infants al Raval, La Mina, Badalona, Santa Coloma i Salt.

Període Activitats de curs escolar o activitats d'estiu.

Què s'ha de fer per participar?

- ✓ **Inscripcions** a voluntariat@casaldelsinfants.org, trucant al 93 317 00 13 o enviant un whatsapp al 682 200 911 dient de quina escola vens.
- ✓ **Assistir a una sessió informativa** on us informarem en detall sobre què consisteix el voluntariat al Casal dels Infants.
- ✓ **Fer una entrevista personal per conèixer les preferències i la disponibilitat** de les persones interessades, en base a la qual s'assignaran les funcions i els projectes

**Casal
dels
Infants**

Escola Suma